

FESTA

Cant a la veritat

Anyorantla vos parlo d'una bella visió
fruida quant infant al redós de la mare
i la crido afollat i s'esmany com suare
blasmant despietada ma tan ferma passió.

Resplandeix sa nuesa dins la eterna foscó
i d'un dolç benestar sa claror tot ho amara.
Voldria oir sa ven i ella s'en mostra avara
aixís la nostra vida cobrint de torbació.

Visió tota llum vera, jo't vull realitat
vivint entre tenebres m'en sento assedegat
l'angoixa'm porta a mort crudelment prematura.
Oh verginal deesa! Oh santa veritat!
que ta imatge encarnant en tota criatura
lliberti als esperits de mentida i sutzura.

AGNA SEÑÉ D'AYMÁ.

Narracions històriques

NERÓ

(Conclusió.)

La crema va esser grossa i els perjudicis foren enormes. La veu pública, el cèlebre *vox populi* comensà a rondinar i a senyalar a l'Emperaire com autor de la malifeta i quelcun periodista mal intencionat ja parlava de *negocis bruts* i calgué pendrer prompte un determini per a fer callar les males llengües.

Neró era l'home de les pensades genials; comensava a Roma a les-hores a pendrer molt d'increment el Cristianisme; els cristians es reunien tots els vespres en les catacumbes; el poble fanàtic no s'ho mirava amb gaires bons ulls i Neró digué:—Aquesta es la meva, i feu acusar als cristians de l'incendi de la ciutat.

En feren presoners un rengle i Neró, que tot ho aprofitava per a fer gresca, organitzà una funció en el Circ a benefici dels damnificats i a perjudici dels cristians. El programa del espectacle fou variat; lluites de gladiadors dels de més cartell, concurs de salts mortals i per a fi de festa s'engegarien les feres contra els cristians posats sens armes ni mitjans de defensa al centre del Circ.

La funció fou un èxit colossal; tot Roma acudí al Circ. Vos faig mercè de la descripció del espectacle, sols vos diré per a que vos feu càrrec de la que'ls esperava als pobres cristians, que les feres que'ls enjegaren havien sigut previament posades a *dieta* i purgades vuit dies seguits.

L'Emperaire assistí *en persona* a la festa; eixí del Palau ajassat en una llitera d'eban i *palo campeche* sortida dels tallers del millor lliterer de Roma; obrien la marxa els portadors de les àguiles i del S. P. Q. R., seguien donzelles totes nuetes, engarlandades de flors i amb els cabells extesos empolvats de *purpurina*, venien darrera el Senat, els Procònsuls i el Gremi de guixaires seguits de la banda de Veterans tocant airoso *pasos-dobles*, després venia l'Emperaire amb la llitera, escoltat per un escamot de legionaris armats de punta en blanc i tancava la marxa una secció de la Guardia Pretoriana amb candeletes enceses, que feia un efecte espaterrant.

El poble entusiasmà l'aclamà frenèticament al entrar i al sortit del Circ i Neró saborejà el seu triomf que li feu oblidar els mals ratos que havia passat amb el malhaurat negoci del onguent anti-ignífug del senyor Trampaenredoulos, el grec de *marras*.

Des d'aleshores va comensar a esgarriar-se-li el cervell d'una manera alarmant. Va agafar la deria dels negocis i dels estudis econòmics i fent com aquell Robert de les cabres de que vos he parlat abans, un dia se li va acudir que amb les esclaves negres aniria més ben cuidat que amb les blanques i comensà a fer barates i per cada una de negra en donava dues de blanques, un altre dia aconsellat per un cortisà que la sabia molt llarga, va decidir-se per les rosses i per cada rossa en dava dues de negres, més tart li semblà que les morenes eren de lo millor que corria i jala! per cada morena, dues de rosses i fent barates, fent barates, es va trovar la casa no més que amb una esclava xina més bruta que'l femer i que ca-

minava a saltirons, que li tenia el Palau tant deixat de la mà de Deu, que feia un paper ridicol cada divendres quan rebia al còs diplomàtic.

La deria de fer mal anà pujant per moments; tan aviat feia tallar el cap a un general, com els peus a un corredor de grans. ¡Ves com se les podia arreglar un corredor sense peus! en fi desgracies i malvestats no'n volgueu més.

Pel Setembre d'aquell any i per a solemnisar les festes que'l poble cel·lebrava en honor de Bacus en aquella època i que s'en deien Bacanals, va organitzar una cavalcada, que rieusen de la del Carnestoltes d'enguany!

Sortí la comitiva del local destinat a magatzem i *guardarroquia* de les faràndules del *Coliseum*; obrien la marxa els carros de regar els carrers plens de vi, amb les aixetes obertes per a que begués tothom qui en volgués; seguien darrera els Sacerdots i els Escribes escampant serradures per a aixugar la mullena que deixaven els del *riego*; a continuació venien les Vestals portant el foc sagrat, on encenien el cigar els peixos grossos de cà la vila; a seguit venien cinquanta ceguets amb instruments de corda, acompanyats d'altres tants esclaus grecs encarregats de donar pega a les cordes dels instruments; després el President del Senat, tocant la campaneta i a seguit les dones dels Capitans de les legions, dels Procònsuls, dels Patricis i dels Cabos del Somament, habillades amb vels transparents i escampant flors i llevó de cànem a tort i a dret; darrera hi anaven el Còs diplomàtic, el *Habeas corpus* i'l Còs Present; seguien els Lliberts portant en lliteres la mare de Neró, la sogra, dues cunyades i una parenta llunyana, que havia baixat de fora amb el tren de les sis, i precedit dels cuiners de la Casa reial venia Neró, sota tàlem, vestit amb una mena d'engües curtes fins a genoll, amb el ventre pintat de vermell al descobert i coronat de pàmpols per a imitar la figura augusta del Deu de les vinyes i dels taberners; donava escolta d'honor al Emperaire la brigada dels empedrats i tancava la comitiva tota la canalla que s'hi aplegava i'ls badoes que corrien al darrera fent un escàndol de mil diables.

La festa aquesta li va costar a l'Emperaire més cara del que's pensava, puix hi ha historiaire que la fa pujar fins a quaranta mil sextercis i com que Neró sols ne tenia trenta mil va quedar endeutat pels deu mil restants i els anglesos no'l deixaven viurer.

Empipat del matí al vespre i amb un mal geni que no se li podia parlar, un dia feia matar al gall del corral perquè havia cantat un quart més tard que'ls altres dies i l'havia fet arribar fora d'hora a una junta que tenia al Capitoli; un altre dia, no se perquè, feu matar sa mare, la pobra senyora Agripina i aixís cada vegada més bestia i més sanguinari; no li feien por més que'ls anglesos, que l'empaitaven per tot arreu.

Aclapat de deutes, plè de remordiments i amb la consciència atormentada pels milers de versos dolents de que havia fet víctimes a n'els seus subdits, decidí acabar la trista vida com més aviat millor i encarregà al seu esclau de confiança, que se l'estimava com si l'hagués portat en les seves entranyes, que anés a l'adroguer del cantó i comprés deu cèntims d'aigua-ràs, cinc de mistos de garibaldi i una medecina cualsevol a càl apotecari i un cop ho tingués, ho barrejà tot plegat

FESTA

remanant-ho ben remenat i n'hi dongués una cullerada cada mitja-hora; a les dues hores el medicament feu l'efecte que Neró volia; se li comensà a refredar un peu, després l'altre, encabat les cames, el ventre i, amunt, amunt, s'anà refrigerant tot ell i quan sols li quedava la llengua a 36·5° va exclamar:

—I quin animalàs més gros s'ha tret el món de sobre!

I refredant-se-li la llengua, s'adormí en la pau de les paus. Eren tres quarts de cinc de la tarde i no plovia.

Les hores solemnes

Les hores més solemnes, les hores delicioses, les hores de la vida que passen silencioses prenyades de misteri, de goig i d'harmonia, d'aquestes hores, are jo't vui parlar, aimia. Jo vui parlar-ten are d'aquestes curtes hores que ràpides s'escorren vibrantes i sonores, deixant sols de son ritme l'encis marvellós, l'encis que grabats deixa dins nostre cor joiós records de placidesa, de goig i de gaubança, records inesborrables d'eterna recordança. Jo vui parlar-ten are d'aquets placids moments passats amb tu, m'aimia... T'en vui parlar ho sents? Jo vui que tu els recordis com els recordo jo! No vulguis doncs qu'es perdin com se pert el resso del rellotge inmutable que tranquil i constant deixant segons enrera segueix sa ruta avant. No vulguis oblidar-los aquets placids moments de joia i de gaubança, que nostres sentiments confonent-se uns i altres i en gracil harmonia, atrets per'quet misteri que hi ha qui'n diu follia, i en mig d'aquet silenci trencat per la remó quan frec a frec de llavis s'escapa algun petó, quan de ton cor de verge s'escapa algun sospir, o bé pel dolç murmuri de nostre baix respir, en mig d'aquet silenci, de braços enllaçats, uns ulls fitats als altres i'ls llavis ben callats, aixís quantes vegades, ensemps que somniavem, lluny d'el·locuencíes vanes, hem dit que'ns estima-

[vem.

Aixins, quantes vegades, sens dir-nos un sol mot de nostres passions cegues hem vist reneixer tot l'encis qu'en ell hi nia, l'encis que a cada instant, va fent-se intens, i alhora, fa nostre amor més gran. Aixís quantes vegades durant aquets moments, moments que duren hores prô que passen corrents i atrets per'quet misteri que hi ha qui'n diu follia, hem vist passar les hores de goig i amor, aimia! Aixís, quantes vegades, hem vist passar les hores, les hores que s'escorren vibrantes i sonores, prenyades de misteri, de goig i de gaubança deixant entre nosaltres eterna recordança!

J. PONS i MARTORELL.

Núm. 14 del Concurs literari

«Preguem als nostres llegidors que posin tota l'atenció en aquestos treballs i es guardin nota del judici que'ls mereixin a fi de donar en el seu dia llur opinió per a premiar el que siga considerat com a millor.»

Passeig de convalescent

Oh! i com me plau, passada ja la malaltia, sortir a passeig a pendre el sol!...

Em llevo tardet, tardet, quan un daurat raig del esplendent astre entra riàller i amb tiferia de nin pels finestróns mig closos de ma cambra.

Delitós moment! Entra el raig de llum, i avança suaument sobre el cobrellit de domàs i escampa arreu una polsina de colors encesos que a la màgica fosforescència de boreal aurora podria comparar-se.

Aleshores m'estiro jo mandrosament, m'estiro i deixondeixo, i per a fer ma *toilette* obro de batabat els finestróns... I es un devassall de llum, una cascada d'or que inonda la meva cambra.

—Dia esplèndit—penso—dia digne de trobar-se amagat entre les flors que curullen les paneres del perfumat Maig, i no pas d'esser entafurat en les nevades alforjes de Gener.—

Em trobo millor, molt millor. Mon còs no serva de la malaltia cap dolor, mon ànima cap neguit. Mes lassats de la passada lluita, sens forces tinc encare els membres, i feble mon seny, incapaç d'aturar-se i profundisar en una idea, volateja com papellona de l'una a l'altra divagant al atzar.

Ja en el menjador—on el sol fa també d'inimitable artista revelant nous i meravellosos colors en un quadro de fruita—em prene l'esmorzar; un bon vas de llet qu'escampa per tot mon còs sa tebior benefactora.

M'abrigo bé, l'abric abotonat, i la blanca bufanda entortolligada al coll; i a poc-a-poc, agafat al passamà, baixo l'escala.

I al carrer, altre volta el sol, el sol brillant esplèndit, enlluernador, el sol que retorna i dona vida!...

Ah! com l'adora un convalescent aquest sol d'hivern, quina escalfor suau atravessa els vestits i arriba manyaga fins a la pell despertant en ella agradables pessigolleig!...

Dret on aniré a fer ma matinal passejada? penso boi donant els primers passos, indecís. I cerco en ma memoria un lloc ben amarat de sol, sense va-i-ve de gent ni de carruatjes, que débil com estic me marejaría.

I de sopte s'em presenta al esperit l'especte tranquil i sossegat del moll, del port, al matí dels diumenges. Els barcos grossos deserts, endormiscats sota la pluja de sol, balancejant-se lleument i fent cruixir les cordes i cadenes que'ls mantenen aferrats a terra; arrengrerades al moll, inmòbils, les grues amb el braç en l'aire; formiguejant a ran de les escales o agrupades en rengles que'l dolç va-i-ve del mar va esborrant de mica en mica, una munió de barquetes, embrunides ses vives coloraines pel sol i la serena; i animant aquest quadro, a terra els *wuffers*, els soldats, els passejants de tota mena, els senyors que'n eixint de missa tots mudats van amb llurs nens a *veure els barcos*; i sobre l'aigua blava, a ran del moll els barquers que us criden oferint-se per durvos a fer

DEL NATURAL

un passeig pel port; més endins, solcant les tranquils aigües, algunes barques lliscant pausades, alguna llanxa-automòbil passant brunzenta, algun iol d'entrenats remers deixant esborradica estela, i els xiscles estridents de les gavines...

Frissós ja de tornar a contemplar aquests indrets tan coneguts apreto el pas, i ben prompte arribo a la Porta de la Pau i començo a caminar pausadament fruit del olor de quitrà que aquí es respira, deixant vagar ma vista i ma pensa per l'immensitat del cel, seré, sens un núvol, tot blau, per la riçada superfície que reflecta el mateix color, i posant la fugitiva curiositat del infant en els mil detalls que observo; el nom d'un barco, el rítmic braçejar dels remers, el mecanisme d'una grúa, les pesades caixes i barrils de mercaderies deixades sobre les amples lloses... i així arribo al moll d'Espanya.

Una melodia dolçament planyívola desvetlla en mon cor tendra melodia. Sobre la coberta d'un veler noruec, sentat en un rotlo de corda, un vell mariner toca l'acordeón; a son voltant, tres d'altres, més joves, l'escolten atentament.

En llur fisonomia m'apar endevinar que tenen el pensament lluny, molt lluny de nostra terra; que vola dret a un poblet que s'enmiralla en les verdoses aigües d'un *fjord*, dret a una caseta amb la teulada coberta de neu, i eixint de la xemaneia, cargolant-se i surant en l'aire mandrosament les espirals de fúm d'una llar anyorada...

Vaig caminant i arribo a les parades de taronges i em quedo embadalit, encisat, admirant les grans piràmides, les extenses parades del fruit d'or.

Quins colors més hermosos! Quins matigós de sol porent escampa arreu aquesta fruita!

Aquí serà el terme de la meva passejada. Per a reposar abans d'empendrer la tornada m'assento sobre una caixa d'embaulatje, i m'acabo de sadollar respirant a plens pulmóns el ventijol salobre embaumat amb el perfúm del fruit joia de Valencia, i passejant la vista sobre aquell gran devassall de taronges em deixo enlluernar amb llurs aurífics resplandors.

ALEIX BOIX.

Carnet de Societat

NOVA CURTA I CURIOSA

=Air no's va ballar, ni's va fer música en lloc.

Santiago Boix

N. de la R. Havent-li sigut tancades les portes de totes les cases de la bona societat al company encarregat d'aquesta secció, a causa de les seves indiscretos xafarderies, es veu obligat a interrompre la seva tasca. De totes maneres are està organitzant un servei confidencial amb les porteres, *chauffeurs* i cambreseres, per a poder continuar la seva informació i es de creure que d'aquesta manera la podrà donar més extensa i detallada. No sabem si'n sortirà, però l'afició que té al *reporteratge* i la fè amb que's dedica al sacerdocí de la seva missió, en son una garantia.

I

¡Oh tu! que air duies
faldilla curteta.
¿Que dius desgraciada?
¿Que vols professar?
I amb mistica gracia
mirant sempre a terra,
tos ulls amorosos
ens vols amagar.
¿Que vols fer-te monja
de Santa Eduvigis?
¿Que el mon no t'agrada?
¿No se que serà?
¡Pró pobre del jove,
que ignora les tretes
que gasten les nenes
que's volen casar!

II

Nineta xamosa
que jugues al tennis,
quan tu prefereixes
mil voltes dançar;
nineta bonica
que corres lleugera
cercant la pilota
que no has d'agafar.
¿Per que't sacrificues
i el ball abandones?
la causa m'intriga.
¡No se que serà!
¡Pró pobre del jove
que ignora les tretes
que gasten les noies
que's volen casar!

III

¡Oh tu! que en sardana,
apenes escoltes
la teva parella
amable i galant,
i a un noi que no't mira
de cara seriosa,
que tens a ta dreta
li apretes la mà,
al temps que t'l mires
tant bella i insinuanta
que el jove vacila.
¡No se que serà!
¡Pró pobre del jove
que ignora les tretes
que gasten les noies
que's volen casar!

IV

Sabrosa *jamona*,
vistosa i bonica,
que no veus un viudo
que tens al costat. (?)
I agafes un *crio*
i el beses i el mimes...
En poques paraules,

FESTA

li fas de mamà.
¿Si a tu no t'agraden
cap mena de *crios*,
perque ets tan amable?
¡No se que serà!
¡Però pobre del home
que ignora les tretes,
que gasten les dones
que es volen casar!

V

Em semblen les dones
enigma continu,
per més que'm capficio
no ho puc aclarar.
La més vergonyosa
provoca a n'els homes...
Es casen i diuen
no's volen casar...
I sempre somriuen...
i ens miren amables...
però sempre fingeixen...
¡Ja se que serà!
¡Que totes les dones,
les joves, les altes,
les lletges, les velles,
es volen casar!

MARIO CORTÉS LLADÓ.

Autumnal

Octubre, tardor, melangia, campanades del rosari a l'hora baixa, quan s'extingeixen en la fosca del crepuscle les darreres fulguracions de l'incendi del ponent.

Tardor, placidesa, remolins de fulles seques al jardí, vora'l brollador escabellat per l'inquietut del oratje.

Tardor, torres de núvols apilant-se damunt la serra blava.

Tardor, vaga frisança temorega de les nits que s'allarguen, fins que invadeix la fosca els cap-vespres abans lluminosos de l'estiu.

***

Silenciosament, pausadament, se'n va la llum dels vidres. Arrupida al sofà l'avia fa mitja; van i venen els dits llaugers i les agulles llargues com les cames teixidores d'una aranya.

En terra el gat juguineja amb el capdell i l'embulla, fins que l'avia se'n adona i l'engega fora.

Toquen les *Ave-Maries*, s'aturen els dits, l'aranya s'arplega, i l'avia resa...

La llum se'n va depressa, i al carrer s'encenen els fanals.

L'avia s'adorm. El moix li salta a la falda i dins la penombra de la sala lluen fantàsticament els seus ulls com uns fanals diabòlics reflectint la claror del carrer, per on passen la gent que se'n van a Rosari...

CARME RIBAS MÁS.

La mania de la mort

Tragedia trágica carrionesca en un acte i moltes desgracies.

S'alça'l teló i's veu un bé de Deu de pedruscall que alarma; a la dreta una porta de fusta; al fons el mar; a dalt el cel; a sota l'apuntador.

Les ones fan xxxxxxst! xxxxxxst...

Tots parlen amb una entonació trágica emocionant.

- EL NOI. (Cantant.) La mare de Deu
quant n'era xiqueta...
- EL PARE. Calla! Vatua'l món! que'm fas dormir! (Per ell.) Vatua'l món! Això si que es tenir desgracia! Les cames no'm caminen. Maledicció!! Terra bastalls!! Sanc i fetje! Batúa ací! Batua allí! Que patantim! Que patantàm!
- EL NOI. La mare de Deu
quant n'era xiqueta...
- EL PARE. I aquest noi tocat del bolet! Llamp de Deu! Vina ací, mal fill!
- EL NOI. Tinc por.
- EL PARE. No't pegaré, no! (Li pega.) On es la Gavina?
- EL NOI. Ui! No ho sé. Tinc gana...
- EL PARE. Menge't una cama!
- EL NOI. Poca solta!
- EL PARE. Ont es?
- EL NOI. A buscar cargols! M'ha dit que me'n duria. (Cridant.) Gavina! Gavina...
Ja vine.
- EL NOI. Ja es aquí.
- GAVINA. (Entra i's fum de morros desseguida.)
- EL NOI. D'on vens?
- GAVINA. Del camp.
- EL NOI. Que'm portes?
- GAVINA. Rés!! ni un moll, ni un barat, ni un musclo, ni una tallarina... ni rés!!! No més un rave... té si'l vols...
- EL NOI. I ara! Per qui m'has pres?
- GAVINA. Tu mateix!
- EL NOI. Me caso'm ci!
- EL PARE. Me caso'm llà!
- EL NOI. Me caso'm cullà!
- EL PARE. Me caso'm amb tu!
- EL NOI. Me caso'm vos!
- EL PARE. }
EL NOI. } Me caso'm aquesta!
- EL PARE. Anem dins, noi, que jeurem vora'l foc.
(Se'n van tots dos. Queda Gavina sola i's despenja amb una mar d'imprecacions i malediccions que no s'entenen d'una paraula. Sembla que està molt enfadada.)
- VIANANT. (Surt i mira molt.) M'he perdut. On soc?... Tu! (Cridant a Gavina.) Tu! on soc? on es la vila?
- GAVINA. Oh desgraciat! Oh malhaurat! On t'has ficat, infeliç? No ho saps pas tu on ets!! Fuig d'aquí depressa i corrents si no vols morirte! Corra que't moriràs!
- VIANANT. (La mar d'escagarrinat.) I ara! On dec esser! Diguem, on soc?
- GAVINA. Oh mortal malhaurat! En una tragedia d'En Carrión, d'on no'n surt ningú! Ningú!! Es de lo més terrible que corra, aquest home! Jo estic segura que no la podré contar. No saps que té la mania de la mort?

- VIANANT. (Més escagarrinat.) Carai de Carrión! Treume, ajude'm a fuigir! (Somicant.) Jo vui anar a casa! On es la vila?
- GAVINA. Mira, ves seguint per ací. A la onzena travesia a ma dreta, no't descontis, tombes. Ves seguint i tombes per la tercera a ma dreta també. Després per la sexta a ma dreta. Després tombes...
- VIANANT. Que m'has prés per una baldufa?
- GAVINA. Ves seguint com té dic i no't perdàs.
- VIANANT. *Bueno!* Adeu. M'agrades molt...
- GAVINA. Tu a mi també...
- VIANANT. T'estimo!
- GAVINA. Ai lladre!... Que m'has dat...
- VIANANT. Lo que sents. T'estimo, t'estimo...
- GAVINA. Jo també, però vesten perquè temo per tu. Té, mira, aquí tens un rave, que he trovat.
- VIANANT. I ara! no't desdineris, dóna!
- GAVINA. Fuig, home, fuig... Si no m'agraden els raves!
- VIANANT. Oh, gracies, gracies!!
- GAVINA. Prò no té'l mengis, eh?
- VIANANT. Vols callar? El gaardaré; el guardaré sempre!
- GAVINA. Adeu.
- VIANANT. Apa, conservars'hi. (S'en va escamat mirant a dreta i esquerra si veu an en Carrión com dient: no m'ha pas de fumar a mí aquest tí!)
(L'escena va fentse molt fosca, molt fosca, lo qual pot aconseguir-se apagant els llums. Se sent el vent que fa uuuuuuh!!! les ones que fan xxxxxxxst!!! i el trò que fa trrrrrr...! pum, pum!
Gavina queda recolzada en una roca. d'esquena al públic, sense fer cas d'aquell burgit.)
(Ve un senyor de puntetes i truca a la porta.)
- EL SENYOR. Pam, pam.
- EL PARE. (Sortint.) Qui hi ha? Qui es que gosa a venir an aquest lloc de maledicció?
- EL SENYOR. Ola, noi.
- EL PARE. Que voleu?
- EL SENYOR. Que no'm coneixeu?
- EL PARE. No tinc aquest gust.
- EL SENYOR. Mireume bé, home.
- EL VENT. Uuuuuuh!
- EL PARE. (Encén un misto dels de contra'l vent i li passa per la cara.) Aparta! no't conec!
- EL SENYOR. Renoi, que sou pallús!
- EL TRÓ. Trrrrrr... pum, pum, pum!
- EL SENYOR. Sembla que trona!
- EL VENT. Uuuuuuh! Uuuuuuh!
- EL SENYOR. (Dixecant se el coll de l'americana.) Mireume bé, home.
- EL PARE. (Atinant'hi.) Calla!
- LES ONES. Xxxxxxst! Xxxxxxst!
- EL VENT. Uuuuuuh!
- EL PARE. Si! no'n pot ser d'altre!
- EL SENYOR. Ho veieu, home, ho veieu?
- EL PARE. Ai caram, caram quant temps sense veure'ns! Poc té feia per aquí! Que contes de nou? Carambes, carambes! Té'n recordes de mí? Té'n recordes de l'amo? Té'en recordes de quant era'l rei del mar jo?
- EL SENYOR. Si; me'n recordo.
- EL TRÓ. Trrrrrr... pum, pum, pum!
- EL VENT. Uuuuuuh!
- EL PARE. Oh, beneït sies!
- EL SENYOR. Amén... ¡Atxim!!! (estornuda.) Ja ho he dit que'm refredaria.
- EL PARE. I ara'm moro de gana. Ja ho veus! Avui la noia no ha dut rès. Es a dir; si. Ha dut un rave... però un home encara té dignitat.
- EL SENYOR. Si vols, tornaràs a esser ric.
- EL PARE. Eh?
- EL SENYOR. Vina amb mí. Traspasarem el mar.
- EL PARE. Oh! (Li fa un petó.)
(El senyor s'engresca i fent-li caricies li proposa una mala cosa.)
- LES ONES. Xxxxxxxsssst...
- EL PARE. (Per lo que ha dit.) Oh, no! Mai! Mai! Jamai!!! (Renega.)
- EL SENYOR. Mira. (Li ensenya una bossa d'or.)
- EL PARE. Mai!
- EL VENT. Uuuuuuh!!!
(Es fumen a cridar i renegar i de poc van a les mans.)
- GAVINA. (Interposant-se.) Enrera! Vatuva listo! Que t'has cregut? Vas bé de vintivuits!
- EL PARE. La sang, la sang! Porta la meva sang!
- GAVINA. On vos la haveu deixada?
- EL PARE. No! Vui dir que tu dus la meva sang.
- GAVINA. Ah! (Al senyor.) Vesten! Marxa!
- EL SENYOR. Jo marxar? Fuig, dóna... ¡I ara!
- GAVINA. Et fumaré una pedra pel cap!
- EL SENYOR. (Se'n va.)
(Gavina no se'n pot estar i li tira dues pedres que'l maten.)
- EL PARE. La sang, la sang!
- EL NOI. La mare de Deu
quant n'era xiqueta...
- EL TRÓ. Trrrrrrn... pum! pum!
- EL PARE. Me casu'm la sang! Tempesta, xuclem! (Fa unes quantes piruetes i se'n va a la barraca a peu coix.)
- EL NOI. Mai menjem! (Es vol fumar de cap a l'aigua.)
- GAVINA. Que t'has tornat boig? Que fas?
- EL NOI. Dèixem!
(Es barallen una estona i tot d'un plegat el noi es calma.)
- EL NOI. Tinc gana!
- GAVINA. Jo també.
- EL NOI. (Mirant al mar.) Jo veig una estrella! Jo veig una estrella ¡elis! que ha caigut a l'aigua!
- GAVINA. (Mirant'hi.) Una estrella? Animal! Si es una barca! Va perduda. Calla! (Té una idea.) Ja està dit! Veuràs com ens afartarèm!
- VEUS. Socorro! Socorro!
- GAVINA. Veuràs! Batúa ací, batua allí! (Entra a la barraca i'n surt amb una espelma encesa que la gronxa en l'aire des de dalt d'una roca.) Veniu aquí, animals! (Cridant.) Veniu que riurem molt! Ens divertirem. Ja m'han vist, ja! No se'n fumaràn pas!
(Se sent a dins una trencadissa fenomenal. Es la barca que s'ha estrellat contra les roques.)
- GAVINA. (Corrent'hi.) Ara menjarem.
- EL PARE. (Sortint.) Que ha fet aquella? (El noi li explica.) La sang! la sang!
- EL NOI. Que us heu fet mal?
- EL PARE. Ves!
- EL NOI. Que tarda!

FESTA

- GAVINA. (Ve carregada com un burro, s'ajeu a terra i fa'l reconté) Té pà. (Tira pa al noi.) (El noi s'afarta.) Ja està! (per ella) tots estaven moriguts! N'hi havia un de boca terrosa damunt una clapa de sang. A la mà hi tenia, molt estret, una cosa. Jo l'hi he presa. (Passant requisa.) Que es tot això? Una pipa, una gavia, un botó de calçotet, una capsa de mistos de deu...
- EL PARE. Bona presa... ¿i que més?
- GAVINA. Una espelma foradada, un troç de cansalada viada... (Agafant un objecte s'aixeca fent un crit.) Oh! Ah!
- EL PARE. Vinga la cansalada... ¿i què més?
- GAVINA. I un rave!...
- EL PARE. Que't tornes mal agradosa!
- GAVINA. I que no us ho dic? Un rave, un rave...
- EL PARE. Ditxosos raves!
- GAVINA. El que jo li he donat. (Cau desmayada. Es torna a aixecar.) Oh! L'he mort! Llamp de Deu, l'he ben mort! Vaia si l'he mort! Oh! Ah!

Aquesta escena es esgarrifosa i per xò no la describím. Per xò i perquè tampoc ens hem pogut enterar de la traducció al nostre idioma d'aquelles frases enravessades. La qüestió es que Gavina es posa a renegar com un homenot i s'enfila a dalt de tot d'un mató d'aquells que semblen roques i per més que'l pare crida: Gavina! Maleitsiga! La sang! etc .., ella per tota resposta li fa una acció lletja i li diu que puigi allí dalt, perquè sab que el pare no hi pujarà, doncs hem quedat que té les cames tulides. En fi, que la noia's tira de cap a l'aigua. Ja'ns ho hem pensat des de'l principi que aquesta noia faria un disbarat.

El pare diu quatre disbarats i cinc malediccions i... ¡pataplúm! va de nassos per terra tan llarc com Deu l'ha fet. No sabem si s'ha mort o no, prò quasi que, tractant-se d'en Carrión, déu esser mort i ben mort. *Bueno!* Deu l'haigi perdonat. An ell, a la Gavina, al vianant i al senyor. Deu es molt misericordiós.

El *superviviente* (El noi que l'autor se l'ha descurat viu al mig de l'escenari) es posa a cantar la mare de Deu...

Els cavallers del públic surten tots amoinats perquè no han entés res absolutament. Les criatures, ploren totes a llàgrima viva. Les senyores resen un pare-nostre pels difunts i les senyoretetes es fan la mitja rialla les unes amb les altres i taral'lejen allò de

«La mare de Deu
quant n'era xiqueta...»

I aquí fineix la tragedia sense tenir que lamentar cap més desgracia personal.

LIBORI.

Anem, que'l cel és blau,

i l'hora és esquisida...

El bosc és ple d'eucis; l'atmòsfera endolcida té un flaire penetrant, quan breu la tarda mor... Anem, que'l cel és blau, i l'hora és esquisida, i el sol pausat se pon, voltat de núvols d'or.

Com en catifa suau, damunt de l'herba humida ens ajaurem, al peu del roure altiu i fort. Tu dolça'm parlaràs suaument, amorosida, jo posaré commós tes mans sobre'l meu cor...

Entre'l fullam espès que penja a cada branca fitant els ulls al cel. veurem la lluna blanca en l'aire de la nit gronxar-se dolçament.

I ambdós fruïnt l'encant de l'hora recullida tot baix com un secret, farem un jurament... Un jurament d'amor per tota nostra vida.

ALBERT PIERA.

La Haia, 1915

D'ESPERANTO

Quan els homes follament, fraticidament estàn empenyats en la lluita més feréstega que han vist els segles, quan l'odi impera en el cor de les nacions fent obra destructora, un grapat d'entusiastes, aixequen el ram d'olivera predicant la més santa i més noble de les causes, procurant al ensemps que la llevor de germanor fecondi entre 'ls homes.

En els temps actuals es meritoria doncs, la idea de celebrar un congrés d'esperanto, i per lo tan, digne de lloa la ciutat de Reus que es qu'il porta a cap.

Els dies 11, 12 i 13 del corrent tindrà efecte en la culta ciutat, el VII congrés de la federació catalana d'esperantistes, i el I congrés de la confederació esperantista espanyola, formant el comitè d'honor prestigioses personalitats de la política espanyola, sots la presidència de S. M. el Rei.

El programa dels festejos, es altament sugestiu i pel nombre i calitat dels inscrits fins avui, no hi ha dupte que revestirà un esplendor i una importancia extraordinaries.

En el programa hi figura en lloc preeminent la relació del Esperanto amb la guerra i uns jocs florals internacionals, dient-se que ocuparà el trono de la gaia festa, una de les més formoses i distingides damiceles reusenques.

Per a facilitar l'assistència als mentats congressos les companyies ferroviaries han establert uns preus reduidíssims.

En fi, que promet esser un veritable aconteixement i sobretot una festa en la que's laborarà per la germanor dels pobles tots, de la terra.

Felicitem coralment als organitzadors i especialment als senyors Agudé, Domenech i Simó Rom, que formen el comitè executiu, car amb un optimisme fervent i un zel iefatigable han contribuït al èxit que sens dubte assoliràn els congressos d'esperanto de Reus.

F. F. M.

AMORETES

A Na Lluisa Compte Costa.

Gaia flor	N'es ton front	Ton cantar
n'es ton cor	tot un món	fa lliscar
nineta hermosa.	de poesia.	tendres perletes.
Jo dins d'ell...	En el cel	Dolç recort
ferm-hi vell	no hi ha estel	que mai mor...
tindre-hi la fossa.	que més blanc sia.	les amorettes.

* * *

De tos llavis foc i grana
la dolçor tastar voldria.
Un sol bes mon cor demana
un sol bes, sías galana
i'm faràs feliç ma aimia.

Com l'estrella vespertina
que brilla quant lo sol cau
tu ets per mí xamosa nina
quant de la tristor la espina
treu de mí la dolça pau.

I si a voltes d'anyorança
lluny de tu mon cor se'n sent
com aucell que al aire's llança
lleuger vola sens recança
cap a tu mon pensament.

BEZUQUET DE TARASCÓ.

LA DAGA

—I dius que eixa daga pertenesqué a ton avi?
—preguntà en Samuel ficsant sos ulls en l'objecte
nombrat.

—Sí: d'ell fou—respongué en Miquel—i per
cert—continuà—que no he pogut aclarir mai si
ell l'heretà d'algún avant passat, lo que si se, es
que una llegenda ha fet que la guardessim com un
preuat tresor. Veus eixa taca de sanc?

—Sí.

—Doncs, segons la llegenda es sanc del dimo-
ni. En Samuel somriqué incredulament, i en Mi-
quel donant-se compte de l'incredulitat de son a-
mic, exclamà mentres li ofería un cigarret i ell
en prenía un altre. No ets tu sol, el que somriu
amb aire incrèdul quan se li diu tal cosa, però
vaig a esplicartela i veuràs com es una llegenda
molt més verossímil que alguna de les moltes que
com a tals es tenen.

—T'escolto.

—Fa molts anys, que en un poble de la ribera
del Llobregat, s'hi allotjaren uns gitanos. Sos tí-
pics trajos, son parlar, ses costúms i la manera
que de viatjar tenien, despertaren la curiositat
de la gent del poble, que's congregà sense dife-
rencia d'edats ni classes al lloc on aquells havien
instal·lat son campament. Al veurers voltats de ca-
res encuriosides i comprenent que la curiositat es
un vici que rendeix tribut als que l'inspiren, els
gitanos començaren a dançar, en tant que ses dò-
nes procuraven alleugerir les butxaques dels ba-
docs. Quan finiren sa dança passaren sos casquets
entre el públic que dipositava en ells el que vo-
lia o lo que bonament podia, quan al arribar un
dels dançaires, un home corpulent de mirada san-
guínia i musculatura d'Hèrcul, al davant d'una
nena de rossos cabells i angelical rostre, tothom
ficsà en ells sos ulls admirant-se del contrast tan
gran qu'existia entre l'un i l'altre. El gitano, li

demanà una almoïna. La nena posà mà a una but-
xaqueta del devantal i al veurer que no tenia un
cèntim, volent com tots donar-li quelcom, es tra-
gué una creueta d'or que duia penjada al coll i
li allargà.

El gitano quedà un moment perplexe; sembla-
va que no volgués resoldres a pendrer l'almoïna
que tan ingenuament se li ofería i la mirava sen-
se apartar la vista d'ella, i la nena, al veurer
que no li acceptaven la creueta, anava a penjar-
sela de nou el coll, quan el gitano fent un salt l'a-
gafà i apretà a correr amb tota la velocitat de ses
cames.

Tots els espectadors quedaren estranyats
menys una gitana que s'havía mostrat impassible
durant la dita escena, sense perdre de vista al gi-
tano, al que encara mirava ficsament, ficsament
com si fos ella la que dominant son esperit el fes
fugir. Quan ja era lluny, s'arribà fins a la nena i
acaronant sos rossats cabells, li digué.—Saps a
quí has donat la creu?—No, contestà mig rient la
nena.—Doncs al diable!—i al oïr tal paraula, tots
els curiosos rodejaren a la nena tement que fos
veritat, i calmosament fent-se creus i murmurant
oracions, fugiren d'aquell lloc sense gosar sis-
quera, mirar al gitanesc campament.

No s'en preocuparen més d'ells, i, fins—en a-
quella credulitat que inconscientment es reflexa
en l'ànima del poble i l'obliga a forjar-se fanta-
sies per el més petit motiu—s'abstienien de recor-
dars-ho els uns als altres, tement sentir-se arros-
segats pel subdit de Llucifer encarnat en la figu-
ra d'un gitano, i aixins, en la calma del camp
que impregna els pobles de dolça melangia, pas-
sà el jorn, passà la nit, fins que's primers raigs
d'or del sol naixent, es filtraren de nou entre l'
arbrada i dauraren els rústics terradets de les
camperoles cases.

Emprò el jorn avençaba i per els carrers no es
veia a ningú.

De prompte una porta s'obrí: després un altre,
i un altre, fins a quedar totes obertes, però la
gent no es veia—a qu'es devia aital misteri? Sen-
zillament, que l'imaginació dels camperols no ha-
via pogut oblidar lo que per tots havien callat
ses boques, i durant la nit donà la coincidència
de que tothom somnià el meteix. Que aquell gi-
tano havia anat de matinada a casa de la nena.
Veient closa la porta havia escalat una finestra
i trencant un cristall, entrat en la casa dirigint-
se al dormitori d'aquella. La intenció d'ell, era—
segons el general somni—robar-la i demanar un
fort rescat per ella, prò al procurar alçar-la del
llit sense que s'en dongués compte, caigué la
creueta sobre el rostre de la nena, deixondint-la.
Al veurer vora del llit al que ella havia fet al-
moïna de la creu, prengué inconscientment lo que
primer li vingué a mà, clavà amb la creueta un
fort cop al pit del gitano i aquest, com si un ferro
candent s'hagués clavat dintre son cor, llensà un
xiscle horrorós i caigué a terra tan llarc com era.

—I fou realitat tal somni?—interrompé en Sa-
muel.

—A mig matí—continuà en Miquel—tot el po-
ble estava davant de la casa en que vivia la pe-
tita protagonista, quins pares estaven alarmadis-
sims per tenir a casa un home mort, i el qu'es
més estrany amb una daga clavada al cor, quin
pom tenia l'imatge de Deu crifixicat.

—Aixís doncs la creueta...

FESTA

—S'havia convertit en una daga, que es aqueta; com va esser trovada no se sap, però com que la llegenda existeix, la guardo com un tresor de valor incalculable.

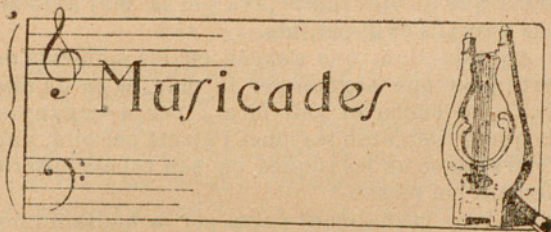
—I els gitanos aquells.

—Van cercar-los i no els van trovar. Havien desaparegut com per art d'encantament.

—Tot pot esser...

I mentres en Miquel tornava a guardar la daga, en Samuel somreia incredulament, admirat de la candidesa del seu amic que encare creia en llegendes.

FRANCESC GARCÍA LÓPEZ.

HOMENATJE A GRANADOS

L'associació de Música de Camera rendí un tribut al plorat mestre Granados, amb un concert que tingué lloc en el «Palau» i al quin hi assistí un públic escullit i nombrós que omplenava nostra primera sala de concerts. Jamai en vida havia lograt un auditori tan nutrit; ha sigut precisament la horrible tragedia per a que'ns haguem recordat de consagrar-lo entre'ls definitius. Tard han arribat els homenatjes, ja quan ell no'ls pot saborejar. Ironies del destí.

La primera part era integrada pels *Valsos poètics*, dos *Danzas* i el famós *Allegro* de concert. La segona dedicada per complert a les *Tonadillas* i altres composicions anàlogues del malograda mestre l'interpretà la senyoreta Badia. Plau moltíssim sa veu ben timbrada, sa fàcil emissió i el colorit que sap donar a les cançons, repetint-ne quelcunes d'elles i dient-ne dugues més fòra de programa. L'acompanyà admirablement, com de costum, en el piano el jove Longàs.

Per últim la senyoreta Moner que reuneix excel·lents qualitats de pianista i qu'es resisteix a tocar en públic s'associà al homenatje al seu mestre encarregant-se de *Goiesques* la gran obra pianística, (1.ª part de *Los Mojos enamorados*) logrant un èxit per l'interpretació fidelíssima i acabada que sapigué donar-los-hi.

CONCERT BENÈFIC

El concert a benefici del Alberg de S. Antón organitzat per distingides dames barcelonines, amb el valios concurs de la eminent diva Grazie-la Pareto i amb la cooperació de l'orquestra Sinfònica baix la direcció del mestre Lamotte, resultà un èxit artístic.

La Pareto fou la mateixa cantatriu d'art exquisit, l'artista sincera, la de sentiment. Sa hermosa veu, sa afinació impecable i la sorprenent agilitat de sa gorja entussiasmaren com sempre. Cantà magistralment la gran aria de *La flauta màgica* i el recitatiu i aria de *Sussogna* de *Las Bodas de Figaro* de Mozart, *Cançó de Solveig* de Grieg i altre

popular italiana de Sibella i per últim cantà el rondó de *Lucia* de Donizetti. Fou ovacionada i obsequiada amb flors.

La Sinfònica interpretà molt bé una sinfonia de Mozart quin temps de *Minuette* digué amb tota la gracia i coqueteria que requereixen les dolces notes del músic de Salzburg. I després de Grieg, Peer Gynt (1.ª Suite), *El Matí*, *Mort d'Ase*, *Dança d'Anitra* i *En el estatje del Rei de la Montanya* admirables pàgines plenes de vida i emoció que la Sinfònica brotà amb tots els detalls, bisant l'últim temps en mig de xardorosos aplaudiments.

També tocà de manera sorprenent per primera vegada en concert públic *La gran Pasqua Russa* de Rimskikorsakow, descriptiva i grandiosa composició que ja'n parlàrem llargament quan sa primera audició en el passat hivern.

***

CÍRCOL ARTÍSTIC

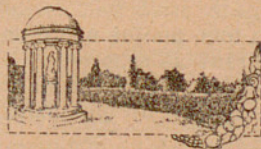
Amb motiu de la clausura de l'exposició de Primavera oferí el Círcol Artístic a sos socis un recital a càrreg del notable pianista Alexandre Ribó.

Fou en Ribó el pianista vigorós i brillant que tantes voltes hem ponderat. Amb gran delicadesa, suavitat i sentiment interpretà dugues belles pàgines de Rameau. Després *Scherzo*, *Nocturn* i *Polonesa* de Chopín, insuperable en la segona composició i [quelcom borrós en la famosa *Polonesa* que tocà arbitrariament. De la seva cullita, un *Preludi* que ja conexiem i una coneguda composició de Debussy, el mestre descriptiu francès, de Granados tres *Danzas espanyolas* veient-se obligat de repetir la de «mi menor», i la segona *Rapsodia Húngara* de Liszt, admirablement executada. Aimant de la música hispànica del gran Albéniz omplí la tercera part amb la *Suite*, *Cants d'Espanya*, *Preludi*, *Oriental*, *Sota los palmars*, *Córdoba*, i *Seguidillas*. I aquesta música, dolça, greu, que canta amors, planys d'aimants, anyorances, alegries folles de festa, valgué al notable pianista una xardorosa i entussiasta ovació.

***

Donà una serie de representacions en el Real de Madrid el famós *Ballet Russe* en quin repertori figuren partitures dels més celebrats compositors clàssics i moderns. Segons tenim entés les dances posades per dit còs coreogràfic son verament artístiques i interessants confirmant la fama que temps feia venia del extranger, darrerament de Paris. Sentim moltíssim que les incalificables intrigues del incalificable Volpini, actual empresari del Liceu, ens hagin privat de fruit de tan pur com nou art, puix intenció era del simpàtic i intel·ligent ex-empresari senyor Mestres, presentar amb tota pompa i propietat el renombrat *Ballet* que hauria sigut excel·lenment rebut i son pas interessantíssim un sorollós èxit.

DIXI.

Per a el llibre «Proeses d'amor i patriotisme»

El mes de Maig complí un any que morí gloriósament en els camps de batalla l'escriptor correctíssim i fervorós patriota En Pere Ferrés-Costa.

Aquest català excelent, que com tots sabem, després de lluitar espiritualment en una infinitat de torneigs de gaies ciències, guiat per sos amors i aficions, i de obrir-se pas ardidament anant pel mon cantant la seva bohemia i el seu romanticisme, allistant-se més tard sota'ls plecs de les banderes de la França, morí gloriósament el dia 9 de Maig de 1915 quan la ofensiva dels Artois devastava horriblement les fileres de voluntaris catalans que en aquella memorable acció se portaren com a braus i s'enlairaren com a herois.

Es ineludible deure i obligació de tots els catalans de cor, de tots els entusiastes patriotes que hem seguit ferventment les actuacions i aqanyes d'aquets catalans abnegats, remarcar sorollosament les seves glories, popularitzar el seu nom honorós i propagar als quatre vents les seves obres generoses.

Per tant s'ha prè l'acord d'editar per subscripció un volum on s'hi continguén els principals treballs poetics i les més notables cròniques que va escriure en Ferrés-Costa estant a les trinxeres o siga'l breviarí selectíssim de la seva campanya brillant.

Aquesta Comissió tindria una veritable joia que compartíssi amb nosaltres aquets entusiasmes i afeccions, i us dignéssi ajudar-nos amb la nostra empresa coratjosa.

Catalunya que tan pròdiga s'ha mostrat amb els dolorits d'aquesta gran guerra, no pot deixar de regoneixer que aquets germans nostres que frisosos donaren la sang, han reproduït valentment la tradició heroica de la nostra raça.

Per en Ferrés-Costa tingueu un etern amor, un agraïment afectuós, una cooperació entusiasta.

LA COMISSIÓ.—*Pau Modolell i Sans, J. Vives i Borrrell, Josep Castanyé, J. Solé i Plá, M. Gras Vila, F. Pineda i Verdagner.*

Per a la entrega dels donatius, dirigeixis a la Comissió o als domicilis de *El Poble Català*, Est, núm. 16, *Renaixement*, Canuda, 14, pral., i Redacció de FESTA, Rosselló, 248, 3.ª, 2.ª

Per a tenir opció al volum, la quota mínima es de 2 pessetes.

AMOROSA

Canteu, les teudres aucelles,
vostres cançons més hermoses,
obriu, oh, divines roses
vostres gemades poncelles.

Amoroses aurenetes,
de llunyes terres veniu,
i al tornar a refé'l niu
canteu també cansonetes.

Llenseu, luxuriantes flors,
vostre fragància més bona,
mentre el rosinyol entona
cançons alegres d'amor.

Canteu tots, perquè una nina
bò i mirant-me ruborosa,
tremolant i amb veu commosa,
m'ha dit, m'ha dit que m'estima.

JOSEP ROIG i MAS.

De la faràndula teatral

COLISEUM POMPEIA: *La Badia de la mort*, llegenda en un acte d'Ambrosi Carrión.—TEATRE CATALÀ ROMEA: *La luz de los ojos*, comedia en dos actes d'Aveli Artís.

En una de les sis sessions selectes organitzades pel «Foment del Teatre Català» s'estrenà la producció del dramaturg Ambrosi Carrión *La Badia de la mort* inspirada en una llegenda bretona.

En *La Badia de la mort*, badia tràgica—llunyana de poblats—que s'anomena aixís perquè'ls naufragis hi sovintegen a causa d'una llum que s'encén tot sovint i que enganya en les nits de tempesta als marinos perduts, hi viu amb dos fills el pirata que un dia rumbejava per la mar amb els seus vaixells avui perduts.

Aquesta llum que s'encén en els moments de perill pels que boguen per la mar, es la de una atxa que encén el vell pirata per a enganyar als que lluiten amb les ones i atrets per ella, van a estrallar-se en les roques, on son robats miserablement pel pirata.

Un jorn casualment passa per la badia un home jove que va perdut i que *Gavina* la filla del pirata orienta, ensenyant-li el camí que ha de seguir per arribar al poble.

Ell, galant, li parla com potser no ha fet ningú per lo que *Gavina* agraida li entrega una creueta d'or que porta penjada al coll.

Es negra nit. La tempesta s'acosta. El germà de *Gavina*—idiota—té fam. demana plorós, crida, i *Gavina* per no sentir-lo, per pietat, encén l'atxa i imitant a son pare el pirata la enlaira, per atreure a que alguna barca que potser lluita amb les inclemencies del mar. Aquesta no es fa esperar, seguidament se sent el soroll d'una embarcació que's fa a troços contra les roques. *Gavina* hi corre per retornar amb lo robat, trobant-se aquella creueta que abans havia donat al desconegut i que tenia fortament agafada un tripulant, que no es altre que el que feia moments li parlava amorosament.

Aquest es, contat per alt, l'argument de la nova producció de l'Ambrosi Carrión i que si en veritat els versos son sempre vibrans i dignes de la inspiració de l'autor de *Periande*, cert també es, que l'acció es precipitada i quelcom confosa fent que l'espectador no pugui fer-sen ben bé càrrec, lo que resta interès a l'obra.

La interpretació a càrrec de la senyoreta Nicolau que digné la *Gavina* magistralment. Molt bé la nena Boronat. En Guitart en el *Pirata* tingué moments feliços. Els senyors Monfort i Guixer ajudarent al bon conjunt. L'autor fou cridat a les taules.

L'escenògraf J. Rocarol pintà una decoració que li valgué sorollosos i llargs aplaudiments.

***

No té rés de nou en el teatre el cas de que una noia en la edad de les ilusions, desprecii l'amor d'un home jove amb carrera artística que li val nom i fortuna, per enamorar-se d'un oncle ja entrat en anys que li fa de pare de des de que ha quedat orfe. Durant el transcurs de la comedia—dos actes—veient l'amor romantic del cosí vers la cosina, que resta agraida, però que no pot escoltar les paraules amoroses de l'enamorat i que a correspondre-li amb el seu amor fora la satisfacció més gran que podria donar al oncle que

FESTA

veuria amb satisfacció la felicitat dels seus nevots.

L'únic mèrit que a nostre entendre, té la comèdia del autor de *La Sagrada Família* es la creació de queleun tipo, com el de *Eduardo* l'home de generat, que està traçat de mà mestre, però que no acaba d'encaixar en la nova producció de l'Aveli Artís.

La luz de los ojos es una comedieta més, ben dialogada i que s'escolta amb gust però que no arriba a interessar com d'altres del mateix autor.

La interpretació mancada d'ensatjos.

L'autor fou cridat al finalitzar l'obra.

***

TEATRE OLIMPO: *Com l'acer*, drama en un acte d'en Francesc Garcia.

En un poble de les afores de la capital de Mèxic, *Don Claudi*—mexicà—hi té les seves hisendes, les que guarda i cuida una família catalana. En plè dia han robat uns caballs de les caballerisses. Aquest furt ha portat el consegüent disgust entre els masovers, que temen a *Don Claudi* per son genit violent. *Rosa* animosa té paraules de consol per son pare; lo fet, fet està i no té remei. Si ella fins ho voldria que *Don Claudi* els tregués; aixís se lliuraria d'una vegada de les seves persecucions amoroses, i potser tornaria amb els seus a la seva terra, a l'anyorada Catalunya. Sorpren aquesta conversa en *Pep*, criat que està al servei íntim i home de confiança de *Don Claudi*, que ve a dur noves de l'amo que ja està enterat del furt. *Don Claudi* no ha donat importància al fet, total rès, han robat dos caballs, doncs s'en compraran dos més, lo que convé es vigilar, que'ls lladregots no puguin repetir el robament, lo que intentaràn amb tota seguretat. Els invita que armats vetllin a la nit per les afores. En *Conrat* i en *Roc Albert* s'armen d'escopetes i surten. *Rosa* els acompanyarà un troç. Al romandre sol, *Pep* fa una senyal i entra *Don Claudi*. La trama ha estat ben urdida. *Don Claudi* sorprendrà a *Rosa* tota sola i deixarà satisfets els seus instints de bestia segur de que ningú ha de interrompre la seva obra. *Rosa* retorna, i es veu sorpresa per *Don Claudi*—aquesta escena es la capdal de l'obra—que veient-se insultat per la dona que desitja, s'abraona damunt d'ella, per lograr a la força lo que se li nega. La lluita es dura, lluita d'amor i d'odi, els crits d'ambdós se confonen i arriben fins a *Conrat* que no s'havia allunyat encare; el pare corra en defensa de la seva honra i aquí un altre lluita, però are d'home a home; però *Don Claudi* es jove i en *Conrat* té molts anys, ha de sortir inevitablement vençut en *Conrat*, però *Rosa* que en mig del seu esglai no ha perdut la serenitat, agafa una arma i dispara un tret a *Don Claudi* que cau mortalment ferit.

Aquest es l'argument—que sense oferir cap novitat—ha servit an en Francesc Garcia per a el seu drama.

El novell autor de *Com l'acer* es un entusiasta de tot lo nostre, quin entusiasme deixa endevidar en el seu drama, amb l'escena de *Rosa* i *Joaquim*, un brivall que tenen recullit i que li ensenya la nostra parla i les nostres cançons.

El tipo de *Rosa* està molt ben observat i al nostre entendre es el millor de l'obra. Molt ben dibuixat el caràcter de *Pep*, el criat cínic venut a son amo. Els demés quelecom desdibuixats.

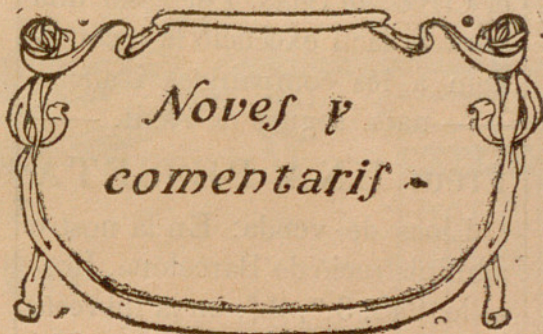
Com l'acer es un drama molt ben construït, puix el moviment d'escenes no es mai forçat, lo que demostra en son autor coneixements teatrals.

Potser lo que resulta més deficient es el diàlec, que a ratos es literari i a voltes vulgar, defecte que no perjudica l'interès de l'obra.

De l'execució hem de mentar a la senyoreta Duràn, la nena Gelabert i el senyor Ferrer, que digueren la seva part d'una manera molt correcta. Els senyor Farrerons i Forga discrets i el senyor Fàbregas molt insegur.

L'autor fou cridat a les taules, veient-se obligat a dirigir la paraula al nombrós públic que assistí a l'estrena.

MANELIC.

AVIS IMPORTANT

Advertim als col·laboradors expontanis que deuen enviar l'original en sobre obert amb la nota «Original d' impremta» i franqueijant com a tal.

Els que vulgan incloure-hi carta o enviarlo tancat per a major seguretat, incloguint-hi un segell de cinc céntims per a el pagament del carter.

De no fer-ho aixís, ho sentirem molt, però no publicarem cap treball que no s'ens envii amb aquesta forma.

Per a commemorar l'èxit falaguer que han obtingut les sis sessions selectes organitzades pel «Foment del Teatre Català en el Col·lisseum Pompeia», dita entitat ha acordat celebrar-ho amb un sopar no menys selecte, que tindrà lloc el dia 17 d'aquest mes, a les 9 del vespre, en el Restaurant Rhin d'aquesta ciutat.

Nosaltres en sentim una satisfacció gran de que haigim sortit victoriosos de la atrevida empresa.

Els tickets poden recollir-se al mateix restaurant o a l'estatje del «Foment», Boters, 16, primer. El preu es de 7 pessetes.

Elixir Callol remedio de las Debiles

Tornem-hi que no ha sigut rès.—Aquest es el títol de la contra-rèplica d'en Pere Aldavert a un *Viejo catalanista*.

Es tan substanciós lo que en el follet de referència hi aboca l'Aldavert que sentim de veres que dongui per acabada la polèmica, puix ens priva d'esser els darrers a desfer el rotlló, ja que la manera de tractar la qüestió la porta tan en un

agre dolç de bon paladejar, que obra la gana en comptes d'acabar-la.

Lo que diguerem quan *Allà va que trona*; per a treurer's les mosques de sobre l'Àldavert es un trumfo.

S'ha posat a la venda la comedia en dos actes, de **F. Freixas i M. Gras Vila**

LA VICTORIA DE L'INVERN

estrenada amb veritable èxit en el *Circol de Sans*. Per esser una obra de fàcil execució la recomanem a les companyies i aficionats, segurs de l'èxit.

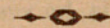
Preu: UNA PESSETA

Llocs de venda: En la nostre administració de Barcelona, Rosselló, 248, 3.er, 2.ª; en la llibreria Bonavía i Duràn, Boqueria, 20 i en la Administració de *El Teatre Català*, Boters, 16, 1.er

Als nostres subscriptors els farem un 20 per 100 de descompte.

La revista *Teatro Mundial* publicarà en son pròxim número la bonica sarsuela *El guitarrico*.

J. VIVES I BORRELL

SILUETES RUSTICANES

Narracions

LLIBRERIES:

Verdaguer, Rambla del Centre, 5.
Perelló i Vergés, Pelai, 20.

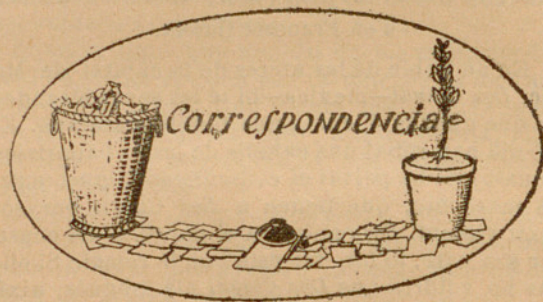
El dia 24 del present mes tindrà lloc en el Teatre Principal de Terrassa l'estrena del drama de l'ignasi Iglesias *Els emigrants*, que's representarà seguidament a Sabadell on s'estrenarà la comedia del mateix autor *Rosaura*.

¡Quina vergonya pels barcelonins!

Camiseria SANS

BOQUERIA, 32.-BARCELONA

Especialitat en camises a mida

V. Vallespinosa. Per amor de Deu, poetes joves; envieu coses que interesin i no'ns expliqueu sempre que esteu enamorats! Això no li diem a vostè sol sinó a molts que no més ens parlen de niquetes brunes, de parauletes meloses, d'ullets encisadors i etc., etc.—*Santiago Costa i Roca*. En cartera «L'amor absent».—*Artur Torné*. Acceptat.—*Marián Amat*. Amic, escuseu nos. Ho trobem massa llarc.—*Joan Noguera Solé*. No'l podem complaure.—*Phebus*. No n'hi ha prou amb rimar, els versos han de tenir ritme i vostè sembla que no se'n cuida i accentua en sisena o en setena i tan se li endonen els endecasilebs com els decasilebs. Per aquest motiu, han anat al cove.—*Josep Roca*. La primera poesia, i una «Oda a la patria», el felicitem, solsament que hem de dir-li lo mateix o una cosa semblant que al anterior. Versos de sis, de set i de vuit barrejats han de sonar malament per força.—*A. Bachs Gabriel*. Vostè ens enviarà quelcom que tingui més espontaneïtat, veritat?—*Albert Piera*. Mercès.—*Salvador Socias*. Mercès aixis mateix.—*Miquel Guinart*. Molt bé de forma, però trobem que hi falta anima.—*Candor Salamé*. En cartera.—*IBET*. Lo que diem als senyors Phebus i Josep Roca es lo que hauriem de dir-li. No es tolerable fer rimar versos de déu amb endecasilebs i octosilebs perquè *Victus* ha de caurer forçosament de manera que's fa resultar cacofonics. ¡Ah! Un altre vegada facins la mercè de dir-nos com se diu. Pels lectors pot guardar l'incògnit, però nosaltres hem de saber qui es.—*Josep Roig i Mas*. «La Festa de la flor» es defectuosa. «L'ingrata» es impecable de forma però mancada d'imatges. Envii alguna altra cosa.—*Francisca Almera*. Per lo que hem notat en la seva poesia, hem cregut que vostè pot fer ho molt millor. Fassi la mercè d'enviar-nos quelcom més.—*Francisco Moncunill*. No'l podem servir.—Queden lletres per a contestar.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Molins de Rei	Ptes. 0'25 mes.
Províncies	> 0'75 trimestre.
Extranger	> 1'25 >

Redacció a Barcelona: Rosselló, núm. 248, 3.er, 2.^a

Redacció i Administració: Alfons I d'Aragó, núm. 39

Imp., Alfons I d'Aragó, n.º 39.—MOLINS DE REI